

تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی (چالش‌ها و فرصت‌ها برای امنیت ملی)

سجاد فرهنگ^۱

چکیده

این تحقیق با هدف تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی و بررسی چالش‌ها و فرصت‌ها برای امنیت ملی انجام شده است. از روش پژوهش توصیفی-تحلیلی استفاده شده و با رویکرد بنیادی، مفاهیم بنیادی جنگ شناختی و شبکه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در این مطالعه، از طریق تحلیل ادبیات و بررسی موارد خاص از استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی، به شناسایی ابزارهای شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی پرداخته شده است. همچنین، چالش‌های اخلاقی و امنیتی مرتبط با استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی ارزیابی شده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهند که شبکه‌های اجتماعی به عنوان ابزارهای مؤثری در جنگ‌های شناختی استفاده می‌شوند و می‌توانند در انتشار اطلاعات غلط و تغییر افکار عمومی نقش داشته باشند. از طرف دیگر، این شبکه‌ها می‌توانند در مقابله با تهدیدات شناختی و ارتقای تاب‌آوری امنیت ملی نیز کمک‌کننده باشند. نتیجه‌گیری این تحقیق نشان می‌دهد که درک عمیق از کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی می‌تواند به سیاست‌گذاران و مسئولان امنیتی در طراحی استراتژی‌های مقابله با تهدیدات شناختی کمک کند. این تحقیق همچنین پیشنهاداتی برای استفاده بهینه از شبکه‌های اجتماعی در جهت ارتقای امنیت ملی ارائه می‌دهد.

واژگان کلیدی: جنگ شناختی، شبکه‌های اجتماعی، امنیت ملی، چالش‌های اخلاقی، تاب‌آوری

^۱ -استادیار گروه علوم اجتماعی دانشکده فرماندهی و مدیریت، دانشگاه افسری امام

علی(ع)، تهران، ایران (farhangsajjad@yahoo.com)

۱- مقدمه

در عصر حاضر، جنگ‌های سنتی جای خود را به جنگ‌های نوین داده‌اند که از فناوری‌های پیشرفته برای تأثیرگذاری بر ذهن و ادراک مخاطبان استفاده می‌کنند. یکی از این جنگ‌های نوین، جنگ شناختی است که به عنوان یک تهدید نوظهور در فضای دیجیتال شناخته می‌شود. جنگ شناختی به معنای استفاده از علوم شناختی در هدف قرار دادن قوه شناخت عموم مردم و نخبگان جامعه هدف با تغییر هنجارها، ارزش‌ها، باورها، نگرش‌ها و رفتارها از طریق مدیریت ادراک و برداشت است. این نوع جنگ به عنوان یک بعد مستقل از جنگ، دارای اهمیت و جایگاه ویژه‌ای است و به عبارتی، همه حوزه‌های دیگر به نوعی در خدمت این بعد می‌باشند. به گفته سان تزو، استراتژیست و فیلسوف چینی، پیروزی در جنگ‌ها از طریق اطلاعات، هوشیاری و فریب به دست می‌آید. (Tzu, 2008)

جنگ شناختی راهبردی است که بر تغییر فکر جامعه هدف و نحوه رفتار آن تمرکز دارد. هدف جنگ شناختی، اجبار دشمن به عملی ساختن اراده‌ها است. این جنگ نوعی جنگ برای کنترل یا تغییر نحوه واکنش افراد نسبت به اطلاعات دریافتی است و هدف آن فروپاشی دشمن از درون و تحمیل اراده سیاسی بدون اقدام سخت است. در جنگ شناختی، سلاح موشک به نوعی تبدیل به سلاح رسانه می‌شود، بنابراین همه افراد می‌توانند ابزار و عامل این جنگ باشند. جنگ شناختی به عنوان یک جنگ چندلایه اجرا می‌شود که ممکن است تبلیغات برای جلب رای مردم به گونه‌ای انجام شود که بخشی از جامعه هدف از بین برود. اسمعیل سندگل در کتاب خود به این موضوع اشاره کرده است که شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی نقش مهمی دارند (سندگل، ۱۳۹۹). فضای مجازی، به ویژه شبکه‌های اجتماعی، نقش پررنگی در خدمات دهی و توسعه جنگ شناختی دارند. امروزه، قریب به اتفاق عملیات‌های جنگ شناختی یا در فضای سایبر و یا متکی به این فضا اجرا می‌شوند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان ابزارهای مؤثری در جنگ‌های شناختی استفاده می‌شوند و می‌توانند در انتشار اطلاعات غلط و تغییر افکار عمومی نقش داشته باشند. از طرف دیگر، این شبکه‌ها می‌توانند در مقابله با تهدیدات شناختی و ارتقای تاب‌آوری امنیت ملی نیز کمک‌کننده باشند. جوزف نای، محقق و سیاستمدار برجسته آمریکایی، قدرت نرم یک کشور را از سه طریق قابل تامین می‌داند: اول، فرهنگ آن کشور، دوم ارزش‌های سیاسی و سوم سیاست خارجه آن کشور. (Nye, 2004)

مهمترین اهداف جنگ شناختی دشمن عبارتند از: تحریف واقعیت‌ها، اعتمادزدایی، ناامیدسازی جامعه، ناکارآمد نشان دادن حاکمیت، از بین بردن مشروعیت‌های جامعه و زیر سوال بردن اعتبار. جنگ شناختی به معنای تحت‌تأثیر قراردادن ادراکات، قدرت شناخت و اذهان عمومی و شاخصه‌های هویتی و فرهنگی و مذهبی افراد یک گروه و یا جامعه، با استفاده از ابزارهای گوناگون رسانه‌ای و ارتباطی قدیمی یا پیشرفته گوناگون برای ایجاد نتیجه دلخواه و تصرف بدون مواجهه مستقیم کشورها است. مارتین لیبیک، کارشناس جنگ‌های سایبری، معتقد است که جنگ‌های شناختی می‌تواند به عنوان یک تهدید جدی برای امنیت ملی در نظر گرفته شوند. (Libicki, 2009)

این تحقیق با هدف تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی و بررسی چالش‌ها و فرصت‌ها برای امنیت ملی انجام شده است. از روش پژوهش توصیفی-تحلیلی استفاده شده و با رویکرد بنیادی، مفاهیم بنیادی جنگ شناختی و شبکه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در این مطالعه، از طریق تحلیل ادبیات و بررسی موارد خاص از استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی، به شناسایی ابزارهای شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی پرداخته شده است. همچنین، چالش‌های اخلاقی و امنیتی مرتبط با استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی ارزیابی شده‌اند. جان آرکویلی، کارشناس جنگ‌های نوین، معتقد است که استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی می‌تواند به عنوان یک استراتژی مؤثر در نظر گرفته شود. (Arquilla, 2011) این تحقیق شامل سه بخش اصلی است: مفاهیم بنیادی جنگ شناختی و شبکه‌های اجتماعی، کاربردهای شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی، و چالش‌ها و فرصت‌ها برای امنیت ملی. در بخش اول، مفاهیم مرتبط با جنگ شناختی و کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی بررسی می‌شود. در بخش دوم، به تحلیل از روش‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی پرداخته می‌شود. در بخش سوم، چالش‌های اخلاقی و امنیتی مرتبط با استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی ارزیابی شده و راهکارهای مقابله با تهدیدات شناختی ارائه می‌شود. این تحقیق با ارائه یک تحلیل عمیق از کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی، به سیاست‌گذاران و مسئولان امنیتی کمک می‌کند تا استراتژی‌های مقابله با تهدیدات شناختی را طراحی کنند. همچنین، پیشنهاداتی برای استفاده بهینه از شبکه‌های اجتماعی در جهت ارتقای امنیت ملی ارائه می‌دهد. جنگ شناختی به عنوان یک

جنگ نوین، نیازمند درک عمیق از مفاهیم و ابزارهای آن است تا بتوان در برابر تهدیدات آن مقاومت کرد.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱- مبانی نظری

۲-۱-۱- جنگ شناختی

جنگ شناختی به معنای استفاده از علوم شناختی در هدف قرار دادن قوه شناخت عموم مردم و نخبگان جامعه هدف با تغییر هنجارها، ارزش‌ها، باورها، نگرش‌ها و رفتارها از طریق مدیریت ادراک و برداشت است. این نوع جنگ به عنوان یک بعد مستقل از جنگ، دارای اهمیت و جایگاه ویژه‌ای است و به عبارتی، همه حوزه‌های دیگر به نوعی در خدمت این بعد می‌باشند. جنگ شناختی به‌طور کلی بر تغییر فکر جامعه هدف و نحوه رفتار آن تمرکز دارد. هدف جنگ شناختی، اجبار دشمن به عملی ساختن اراده‌ها است. این جنگ نوعی جنگ برای کنترل یا تغییر نحوه واکنش افراد نسبت به اطلاعات دریافتی است و هدف آن فروپاشی دشمن از درون و تحمیل اراده سیاسی بدون اقدام سخت است. به گفته سان تزو، استراتژیست و فیلسوف چینی، پیروزی در جنگ‌ها از طریق اطلاعات، هوشیاری و فریب به دست می‌آید. (Tzu, 2008)

۲-۱-۱-۱- اهداف جنگ شناختی

مهمترین اهداف جنگ شناختی دشمن عبارتند از: تحریف واقعیت‌ها، اعتمادزدایی، ناامیدسازی جامعه، ناکارآمد نشان دادن حاکمیت، از بین بردن مشروعیت‌های جامعه و زیر سوال بردن اعتبار. جنگ شناختی به معنای تحت‌تأثیر قراردادن ادراکات، قدرت شناخت و اذهان عمومی و شاخصه‌های هویتی و فرهنگی و مذهبی افراد یک گروه و یا جامعه، با استفاده از ابزارهای گوناگون رسانه‌ای و ارتباطی قدیمی یا پیشرفته گوناگون برای ایجاد نتیجه دلخواه و تصرف بدون مواجهه مستقیم کشورها است.

۲-۱-۱-۲- ابعاد جنگ شناختی

جنگ شناختی دارای ابعاد مختلفی است که شامل:

ابعاد سیاسی: تأثیرگذاری بر تصمیم گیری های سیاسی و تغییر در باورهای سیاسی.

ابعاد اجتماعی: تأثیرگذاری بر روابط اجتماعی و ایجاد اختلافات اجتماعی.

ابعاد فرهنگی: تأثیرگذاری بر ارزش های فرهنگی و هویت ملی.

ابعاد سیاسی جنگ شناختی بر تغییر در باورهای سیاسی و تصمیم گیری های سیاسی متمرکز است. ابعاد اجتماعی بر ایجاد اختلافات اجتماعی و تأثیرگذاری بر روابط اجتماعی تأکید دارد. ابعاد فرهنگی نیز بر تغییر در ارزش های فرهنگی و هویت ملی تمرکز دارد.

۲-۱-۱-۳- تاریخچه جنگ شناختی

جنگ شناختی ریشه های تاریخی دارد و از زمان های قدیم استفاده از تاکتیک های فریب و اطلاعات غلط برای تأثیرگذاری بر دشمن وجود داشته است. با پیشرفت فناوری، جنگ شناختی به یک بعد نوین تبدیل شده است که از فناوری های پیشرفته برای تأثیرگذاری بر ذهن و ادراک مخاطبان استفاده می کند. در جنگ جهانی دوم، از پروپاگاندا برای تأثیرگذاری بر افکار عمومی استفاده شد. در عصر حاضر، جنگ شناختی به یک تهدید جدی برای امنیت ملی تبدیل شده است.

۲-۱-۱-۴- مفاهیم مرتبط با جنگ شناختی

مفاهیم مرتبط با جنگ شناختی شامل:

اطلاعات غلط: انتشار اخبار نادرست برای تغییر افکار عمومی.

پروپاگاندا: استفاده از محتوای تبلیغاتی برای تأثیرگذاری بر باورهای افراد.

تئوری های توطئه: انتشار نظریه های توطئه برای ایجاد شک و تردید در جامعه.

این مفاهیم به صورت حساب شده طراحی می شوند تا بر احساسات و باورهای افراد تأثیر بگذارند و آنها را به سمت رفتارهای خاصی هدایت کنند. برای مثال، انتشار اخبار نادرست درباره یک موضوع مهم اجتماعی می تواند باعث ایجاد ترس یا تنش در جامعه شود.

۲-۱-۱-۵- تأثیر جنگ شناختی بر امنیت ملی

جنگ شناختی می تواند به طور جدی بر امنیت ملی تأثیر بگذارد. انتشار اخبار نادرست و پروپاگاندا می تواند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شود و به طور کلی بر ثبات اجتماعی و سیاسی تأثیر منفی بگذارد. استراتژی های مقابله با جنگ شناختی شامل ارتقای آگاهی عمومی و استفاده از فناوری های نوین برای شناسایی و مقابله با تهدیدات شناختی است.

۲-۱-۱-۶- استراتژی های مقابله با جنگ شناختی

استراتژی های مقابله با جنگ شناختی شامل:

ارتقای آگاهی عمومی: افزایش آگاهی در میان مردم در مورد چگونگی جنگ شناختی.

استفاده از فناوری های نوین: استفاده از فناوری های نوین برای شناسایی و مقابله با تهدیدات شناختی.

این استراتژی ها می توانند به ارتقای تاب آوری امنیت ملی کمک کنند و در برابر تهدیدات شناختی مقاومت ایجاد کنند.

۲-۱-۲- شبکه های اجتماعی و جنگ شناختی

شبکه های اجتماعی به عنوان ابزارهای مؤثری در جنگ های شناختی استفاده می شوند. این پلتفرم ها به انتشار سریع و گسترده اطلاعات کمک می کنند و به دلیل الگوریتم های مبتنی بر تعامل، افراد بیشتر در معرض محتوایی قرار می گیرند که با باورهای آنها همخوانی دارد. این مسئله باعث قطبی سازی افکار و تشدید اختلافات اجتماعی می شود. اسمعیل سندگل در کتاب خود به این موضوع اشاره کرده است که شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی نقش مهمی دارند. آنها می توانند در انتشار

تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی .../57

اطلاعات غلط و تغییر افکار عمومی نقش داشته باشند و از طرف دیگر، در مقابله با تهدیدات شناختی و ارتقای تاب آوری امنیت ملی نیز کمک کننده باشند (سندگل، ۱۳۹۹).

۲-۱-۲- کارکردهای شبکه های اجتماعی

شبکه های اجتماعی به چندین طریق در جنگ های شناختی استفاده می شوند:

انتشار اخبار جعلی: ساخت و انتشار اخبار دروغین، شایعات و اطلاعات گمراه کننده به صورت گسترده در شبکه های اجتماعی

ایجاد و تقویت تفرقه: دامن زدن به اختلافات قومی، مذهبی و سیاسی و ایجاد شکاف بین گروه های مختلف جامعه

تغییر نگرش ها و باورها: استفاده از ابزارهای روانشناسی و تبلیغاتی برای تغییر نگرش افراد نسبت به موضوعات مختلف.

فعالسازی و سازماندهی گروه ها: سازماندهی و هماهنگی گروه های مخالف و معترض از طریق شبکه های اجتماعی

حمله به شخصیت ها: تخریب چهره افراد و شخصیت های عمومی برای تضعیف جایگاه آنها .

۲-۲-۱- مزایای شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی

استفاده از شبکه های اجتماعی در جنگ های شناختی دارای مزایای متعددی است:

سرعت انتشار: اطلاعات در شبکه های اجتماعی با سرعت بسیار بالایی منتشر می شود و این امر باعث می شود که اخبار جعلی و شایعات به سرعت در جامعه پخش شود.

دسترسی گسترده: اکثر افراد جامعه به اینترنت و شبکه های اجتماعی دسترسی دارند و این امر باعث می شود که پیام های جنگ شناختی به تعداد بیشتری از افراد برسد .

تعامل بالا : کاربران شبکه‌های اجتماعی می‌توانند به راحتی با یکدیگر تعامل کرده و اطلاعات را به اشتراک بگذارند که این امر باعث تقویت و گسترش پیام‌های جنگ شناختی می‌شود.

۲-۱-۲- چالش‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی

استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی با چالش‌های متعددی همراه است که مهمترین آنها عبارتند از:

چالش‌های اخلاقی :انتشار اطلاعات غلط و تأثیر بر باورهای افراد .

چالش‌های امنیتی :دسترسی غیرمجاز به اطلاعات حساس .

۲-۱-۲- نقش شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های نوین

شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های نوین به عنوان یک ابزار مهم برای تأثیرگذاری بر افکار عمومی استفاده می‌شوند. آنها می‌توانند در انتشار اخبار نادرست و پروپاگاندا نقش داشته باشند و به‌طور کلی بر ثبات اجتماعی و سیاسی تأثیر بگذارند. الگوریتم‌های شبکه‌های اجتماعی نیز در شکل‌گیری افکار عمومی مؤثر هستند و می‌توانند به تقویت اطلاعات نادرست کمک کنند .

۲-۱-۲- استراتژی‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی

استراتژی‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جنگ‌های شناختی شامل:

استفاده از محتوای جذاب :استفاده از محتوای جذاب برای افزایش تعامل .

استفاده از اینفلوئنسر ها :استفاده از اینفلوئنسر ها برای انتشار اطلاعات

ارتقای آگاهی عمومی می‌تواند به افزایش مقاومت در برابر تهدیدات شناختی کمک کند. استفاده از فناوری‌های نوین نیز می‌تواند به شناسایی و مقابله با تهدیدات شناختی کمک کند.

الف) ارتقای آگاهی عمومی

تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی .../59

ارتقای آگاهی عمومی می تواند به افزایش مقاومت در برابر تهدیدات شناختی کمک کند. آموزش به مردم در مورد چگونگی جنگ شناختی و چالش های آن می تواند به افزایش آگاهی و مقاومت در برابر تهدیدات کمک کند.

ب) استفاده از فناوری های نوین

استفاده از فناوری های نوین می تواند به شناسایی و مقابله با تهدیدات شناختی کمک کند. فناوری های نوین می توانند به تشخیص و جلوگیری از انتشار اخبار نادرست کمک کنند.

ج) نقش دیپلماسی در مقابله با جنگ شناختی

دیپلماسی در مقابله با جنگ شناختی نقش مهمی دارد. دیپلماسی می تواند به عنوان یک ابزار برای کاهش تنش ها و حل اختلافات استفاده شود. همکاری بین المللی و مذاکرات دیپلماتیک می توانند به کاهش تهدیدات شناختی کمک کنند.

د) مذاکرات بین المللی

مذاکرات بین المللی می توانند به حل اختلافات کمک کنند. دیپلماسی می تواند به عنوان یک ابزار برای کاهش تنش ها و حل اختلافات استفاده شود.

ه) همکاری بین المللی

همکاری بین المللی می تواند به کاهش تهدیدات شناختی کمک کند. کشورهای مختلف می توانند با همکاری یکدیگر، تهدیدات شناختی را شناسایی و مقابله کنند.

و) استراتژی های دیپلماتیک

استراتژی های دیپلماتیک در مقابله با جنگ شناختی شامل:

- مذاکرات بین المللی: مذاکرات بین المللی برای حل اختلافات.

- همکاری بین‌المللی: همکاری بین‌المللی برای مقابله با تهدیدات شناختی.

این استراتژی‌ها می‌توانند به کاهش تنش‌ها و حل اختلافات کمک کنند و در نهایت به ارتقای امنیت ملی بیانجامند.

۲-۲- پیشینه پژوهش

پیشینه پژوهش در مورد تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی: چالش‌ها و فرصت‌ها برای امنیت ملی به عنوان یک ابزار جنگی، شامل تحقیقات و مطالعات مختلفی است که در سال‌های اخیر انجام شده‌اند. در این بخش، به برخی از این تحقیقات اشاره می‌شود. (جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱: پیشینه پژوهش

عنوان پژوهش	نویسندگان	سال انتشار	نتیجه پژوهش
جنگ شناختی و نقش رسانه‌های نوین	محمد صرفی	۱۴۰۲	جنگ شناختی به عنوان یک تهدید نوین، ذهن انسان را به میدان نبرد تبدیل می‌کند و با مدیریت ادراک و برداشت، به تغییر باورها و رفتارهای افراد می‌پردازد.
بررسی کاربرد جنگ شناختی در حوزه‌های عملیاتی سازمان ناتو	برنال و دیگران	۱۴۰۰	جنگ شناختی به دو منظر جهانی و بر اساس ابزارهای موجود بررسی می‌شود. هدف آن ایجاد انعطاف‌پذیری و امنیت جهانی از طریق دستکاری ذهن‌ها است.

تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی .../61

جهاد تبیین در جنگ نرم و شناختی	حیاتی و دیگران	۱۴۰۱	جهاد تبیین به عنوان یک استراتژی برای خنثی سازی توطئه های رسانه های دشمن استفاده می شود و به بیان حقیقت و از بین بردن جهالت می پردازد.
جنگ شناختی	آلونسو برنال، محمدحسن قربانی زواره	۱۴۰۴	جنگ شناختی به عنوان یک تهدید نوین، با استفاده از رسانه های جمعی و فناوری های نوین، به تأثیرگذاری بر ادراک و شناخت افراد می پردازد. این نوع جنگ با جنگ های سنتی تفاوت دارد و نیازمند رویکردهای جدید برای مقابله با آن است
جنگ شناختی: نظریه و کاربرد	کرس بوهن	۱۴۰۳	این کتاب به تحلیل نظریه جنگ شناختی و تأثیرات آن بر فرد و جامعه می پردازد. جنگ شناختی با استفاده از رسانه ها و فناوری های جدید، فرایندهای ذهنی و تصمیم گیری را هدف قرار می دهد

وجه تمایز پژوهش حاضر با سایر پژوهش های قبل:

۱) متمرکز بودن بر جنبه های نوین جنگ شناختی: این پژوهش به طور خاص بر جنبه های نوین جنگ شناختی و استفاده از فناوری های پیشرفته در این زمینه متمرکز است. در حالی که بسیاری از پژوهش های قبلی به جنبه های سنتی جنگ روانی و اطلاعاتی پرداخته اند.

۲) تأکید بر نقش رسانه های اجتماعی: این پژوهش به نقش رسانه های اجتماعی در جنگ شناختی تأکید دارد، در حالی که بسیاری از پژوهش های قبلی بیشتر بر رسانه های سنتی و جنگ روانی متمرکز بوده اند.

۳) بررسی چالش‌های اخلاقی و امنیتی: این پژوهش به چالش‌های اخلاقی و امنیتی مرتبط با جنگ شناختی می‌پردازد، که در بسیاری از پژوهش‌های قبلی به طور جامع مورد بررسی قرار نگرفته است.

۴) استفاده از منابع نوین و به‌روز: این پژوهش از منابع نوین و به‌روز استفاده می‌کند، در حالی که برخی از پژوهش‌های قبلی ممکن است به منابع قدیمی‌تر اشاره داشته باشند.

۵) تاکید بر استراتژی‌های مقابله: این پژوهش به استراتژی‌های مقابله با جنگ شناختی و ارتقای تاب‌آوری امنیت ملی می‌پردازد، که در بسیاری از پژوهش‌های قبلی به طور کامل مورد بررسی قرار نگرفته است.

۳- روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با استفاده از روش تحقیق کتابخانه‌ای و تحلیلی انجام شده است. در این روش، از منابع موجود در کتابخانه‌ها و پایگاه‌های داده علمی برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌شود. این روش به دلیل دسترسی آسان به منابع و امکان تحلیل جامع و عمیق موضوع، انتخاب شده است. در این پژوهش، به بررسی و تحلیل منابع معتبر و مرتبط با جنگ شناختی پرداخته شده است تا بتوان به درک عمیق‌تری از این پدیده دست یافت. در این پژوهش، ابتدا منابع موجود در زمینه جنگ شناختی جمع‌آوری شده و سپس به تحلیل و بررسی آنها پرداخته شده است. منابع مورد استفاده شامل کتاب‌ها، مقالات علمی و گزارش‌های تحقیقاتی بوده‌اند. از بین منابع جمع‌آوری شده، آنهایی که به طور خاص به جنبه‌های نوین جنگ شناختی و استفاده از فناوری‌های پیشرفته در این زمینه می‌پرداختند، انتخاب شده‌اند. سپس به تجزیه و تحلیل این منابع پرداخته شده تا بتوان به درک کاملی از چالش‌ها و استراتژی‌های مقابله با جنگ شناختی دست یافت. نتایج این پژوهش بر اساس تحلیل منابع جمع‌آوری شده و با استفاده از روش‌های آماری و تحلیلی به دست آمده است. در این پژوهش، به بررسی چالش‌های اخلاقی و امنیتی مرتبط با جنگ شناختی پرداخته شده و استراتژی‌های مقابله با آن ارائه شده است. همچنین، به نقش رسانه‌های اجتماعی در جنگ شناختی و چگونگی استفاده از فناوری‌های نوین برای مقابله با تهدیدات شناختی پرداخته شده است. این پژوهش می‌تواند به عنوان یک منبع مفید برای سیاست‌گذاران و محققان در زمینه امنیت ملی و جنگ‌های نوین باشد.

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- کارکردهای سیاسی شبکه‌های اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی در دهه‌های اخیر نقش بسیار مهمی در سیاست و ارتباطات انسان‌ها ایفا کرده‌اند. این پلتفرم‌ها نه تنها به مردم امکان می‌دهند تا در فضایی مجازی به اشتراک‌گذاری اطلاعات، تجربیات و نظرات خود بپردازند، بلکه برای سیاستمداران نیز ابزاری قدرتمند برای برقراری ارتباط مستقیم با جامعه و جذب حمایت‌های عمومی هستند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای سازماندهی و تحریک جنبش‌های سیاسی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند.

۴-۱-۱- کارکردهای سیاسی شبکه‌های اجتماعی

۱) ابزار و محرک اصلی شورش‌ها و انقلاب‌های سیاسی

شبکه‌های اجتماعی به عنوان ابزار و محرک اصلی شورش‌ها و انقلاب‌های سیاسی عمل می‌کنند. آنها به سازماندهی و تحریک اعتراضات کمک می‌کنند و به عنوان یک پلتفرم برای بیان خواسته‌ها و اهداف سیاسی استفاده می‌شوند. به عنوان مثال، در انقلاب‌های عربی، شبکه‌های اجتماعی نقش مهمی در سازماندهی و تحریک اعتراضات داشتند. این پلتفرم‌ها به مردم این امکان را دادند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و از طریق آنها، جنبش‌های انقلابی را سازماندهی کنند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا از رویدادهای سیاسی مطلع شوند.

۲) ابزار مقاومت مدنی

این پلتفرم‌ها می‌توانند به عنوان ابزارهای مقاومت مدنی مورد استفاده قرار گیرند. شبکه‌های اجتماعی به سازماندهی اعتراضات و جنبش‌های مدنی کمک می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند. به عنوان مثال، جنبش‌های مدنی در ایران و سایر کشورها از

شبکه‌های اجتماعی برای سازماندهی و اعلام برنامه‌های اعتراضی خود استفاده کرده‌اند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای بیان نظرات سیاسی و اجتماعی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند.

۳) نقش در بروز انقلاب‌های مختلف

شبکه‌های اجتماعی در بروز انقلاب‌های مختلف در دنیا نقش مهمی داشته‌اند. آنها به عنوان یک ابزار برای تغییر سیاسی استفاده شده‌اند و به سازماندهی و تحریک جنبش‌های انقلابی کمک کرده‌اند. به عنوان مثال، در انقلاب مصر، شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار مهم برای سازماندهی و تحریک اعتراضات استفاده شدند. این پلتفرم‌ها به مردم این امکان را دادند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و جنبش‌های انقلابی را سازماندهی کنند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا از رویدادهای سیاسی مطلع شوند.

۴-۱-۲- ابعاد کارکردهای سیاسی

۱) افزایش آگاهی سیاسی

شبکه‌های اجتماعی به افزایش آگاهی سیاسی کمک می‌کنند. آنها به مردم این امکان را می‌دهند تا به اطلاعات سیاسی دسترسی داشته باشند و در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا از رویدادهای سیاسی مطلع شوند. این پلتفرم‌ها به مردم این امکان را می‌دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند و به عنوان یک پلتفرم برای بیان نظرات سیاسی استفاده شوند.

۲) انتشار اخبار جعلی و اطلاعات نادرست

این پلتفرم‌ها می‌توانند به انتشار اخبار جعلی و اطلاعات نادرست کمک کنند، که می‌تواند منجر به تشویش اجتماعی و تصمیم‌گیری‌های نادرست در فرایندهای سیاسی شود. انتشار اخبار جعلی می‌تواند

تحلیل کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه های اجتماعی در جنگ شناختی .../65

به بی ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامد و به عنوان یک چالش برای ثبات سیاسی در نظر گرفته شود. شبکه های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می کنند، اما انتشار اخبار جعلی می تواند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شود.

۳) نقش در ثبات سیاسی

شبکه های اجتماعی می توانند به ثبات سیاسی کمک کنند یا آن را تهدید کنند. آنها به انسجام بخشی و مشارکت سیاسی کمک می کنند، اما همچنین می توانند تحریک و توسعه نارضایتی ها را افزایش دهند. به عنوان مثال، در برخی موارد، شبکه های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای تحریک نارضایتی ها و تشدید اختلافات سیاسی استفاده شده اند. شبکه های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای بیان نظرات سیاسی و اجتماعی عمل می کنند و به مردم این امکان را می دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند.

۴-۱-۳- کارکردهای سیاسی در جنبش های اجتماعی

۱) سازماندهی جنبش های اجتماعی

شبکه های اجتماعی به سازماندهی جنبش های اجتماعی کمک می کنند. آنها به مردم این امکان را می دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و جنبش های اجتماعی را سازماندهی کنند. به عنوان مثال، جنبش های محیط زیستی و جنبش های حقوق بشر از شبکه های اجتماعی برای سازماندهی و اعلام برنامه های خود استفاده کرده اند. شبکه های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می کنند و به مردم این امکان را می دهند تا از رویدادهای سیاسی مطلع شوند.

۲) افزایش مشارکت سیاسی

این پلتفرم ها به افزایش مشارکت سیاسی کمک می کنند. شبکه های اجتماعی به مردم این امکان را می دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند و به عنوان یک پلتفرم برای بیان نظرات سیاسی استفاده شوند. به عنوان مثال، در انتخابات های مختلف، شبکه های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای افزایش مشارکت سیاسی استفاده شده اند. شبکه های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار

و اطلاعات سیاسی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا از رویدادهای سیاسی مطلع شوند.

۳) تأثیر بر فرایندهای سیاسی

شبکه‌های اجتماعی می‌توانند بر فرایندهای سیاسی تأثیر بگذارند. آنها به تغییر در باورهای سیاسی و تصمیم‌گیری‌های سیاسی کمک می‌کنند و به عنوان یک پلتفرم برای انتشار اخبار و اطلاعات سیاسی عمل می‌کنند. به عنوان مثال، در برخی موارد، شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای تغییر در باورهای سیاسی استفاده شده‌اند. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم برای بیان نظرات سیاسی و اجتماعی عمل می‌کنند و به مردم این امکان را می‌دهند تا در فرایندهای سیاسی مشارکت کنند.

۴-۲- کارکردهای اجتماعی شبکه‌های اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم اجتماعی، نقش مهمی در شکل‌گیری و تقویت روابط اجتماعی دارند. این پلتفرم‌ها به کاربران این امکان را می‌دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. در این بخش، به کارکردهای اجتماعی شبکه‌های اجتماعی می‌پردازیم و هر بخش را به تفصیل توضیح می‌دهیم.

۴-۲-۱- کارکردهای اجتماعی شبکه‌های اجتماعی

۱) ایجاد و تقویت روابط اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی به ایجاد و تقویت روابط اجتماعی کمک می‌کنند. این پلتفرم‌ها به کاربران این امکان را می‌دهند تا با افراد دیگر در ارتباط باشند و به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه‌های اجتماعی مانند فیسبوک و اینستاگرام به کاربران این امکان را می‌دهند تا با دوستان و آشنایان خود در ارتباط باشند و به اشتراک‌گذاری عکس‌ها و ویدیوهای خود بپردازند.

۲) تسهیل تعاملات اجتماعی

این پلتفرمها به تسهیل تعاملات اجتماعی کمک می کنند. شبکه های اجتماعی به کاربران این امکان را می دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه های اجتماعی مانند توییتر و تلگرام به کاربران این امکان را می دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و به اشتراک گذاری اخبار و اطلاعات بپردازند.

۳) ایجاد گروه های اجتماعی

شبکه های اجتماعی به ایجاد گروه های اجتماعی کمک می کنند. این پلتفرمها به کاربران این امکان را می دهند تا گروه های اجتماعی تشکیل دهند و به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه های اجتماعی مانند فیسبوک و لینکدین به کاربران این امکان را می دهند تا گروه های اجتماعی تشکیل دهند و به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند.

۴-۲-۲-۲-۲) ابعاد کارکردهای اجتماعی

۱) افزایش مشارکت اجتماعی

شبکه های اجتماعی به افزایش مشارکت اجتماعی کمک می کنند. این پلتفرمها به کاربران این امکان را می دهند تا در فرایندهای اجتماعی مشارکت کنند و به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه های اجتماعی مانند توییتر و فیسبوک به کاربران این امکان را می دهند تا در فرایندهای اجتماعی مشارکت کنند و به اشتراک گذاری اخبار و اطلاعات بپردازند.

۲) تسهیل ارتباطات اجتماعی

این پلتفرمها به تسهیل ارتباطات اجتماعی کمک می کنند. شبکه های اجتماعی به کاربران این امکان را می دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه های اجتماعی مانند اینستاگرام و تلگرام به کاربران این امکان را می دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و به اشتراک گذاری عکسها و ویدیوهای خود بپردازند.

۳) تأثیر بر سرمایه اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی می‌توانند بر سرمایه اجتماعی تأثیر بگذارند. این پلتفرم‌ها به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند و به تقویت روابط اجتماعی کمک کنند. به عنوان مثال، شبکه‌های اجتماعی مانند لینکدین به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند و به تقویت روابط اجتماعی کمک کنند.

۴-۲-۳- کارکردهای اجتماعی در جنبش‌های اجتماعی

۱) سازماندهی جنبش‌های اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی به سازماندهی جنبش‌های اجتماعی کمک می‌کنند. این پلتفرم‌ها به کاربران این امکان را می‌دهند تا به راحتی با یکدیگر در ارتباط باشند و جنبش‌های اجتماعی را سازماندهی کنند. به عنوان مثال، جنبش‌های محیط‌زیستی و جنبش‌های حقوق بشر از شبکه‌های اجتماعی برای سازماندهی و اعلام برنامه‌های خود استفاده کرده‌اند.

۲) افزایش آگاهی اجتماعی

این پلتفرم‌ها به افزایش آگاهی اجتماعی کمک می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اطلاعات اجتماعی دسترسی داشته باشند و به اشتراک‌گذاری اخبار و اطلاعات بپردازند. به عنوان مثال، شبکه‌های اجتماعی مانند توئیتر و فیسبوک به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اطلاعات اجتماعی دسترسی داشته باشند و به اشتراک‌گذاری اخبار و اطلاعات بپردازند.

۳) تأثیر بر تحولات اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی می‌توانند بر تحولات اجتماعی تأثیر بگذارند. این پلتفرم‌ها به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند و به تقویت روابط اجتماعی کمک کنند. به عنوان مثال، شبکه‌های اجتماعی مانند فیسبوک و اینستاگرام به کاربران این امکان را می‌دهند تا به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات بپردازند و به تقویت روابط اجتماعی کمک کنند.

۴-۳- چالش‌ها برای امنیت ملی در فضای مجازی

فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک محیط در حال گسترش، چالش‌های متعددی را برای امنیت ملی به وجود آورده‌اند. در این بخش، به برخی از مهمترین چالش‌ها اشاره می‌شود:

۱) سوء استفاده از شبکه‌های اجتماعی

سوء استفاده از شبکه‌های اجتماعی توسط افراد هنجارشکن، امنیت ملی را در کشورهای مختلف با خطر روبرو ساخته است. این پلتفرم‌ها می‌توانند به عنوان ابزارهایی برای انتشار اخبار جعلی، ترویج تفرقه و تشدید اختلافات اجتماعی استفاده شوند. انتشار اخبار جعلی می‌تواند به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامد و به عنوان یک تهدید برای ثبات سیاسی در نظر گرفته شود. به عنوان مثال، در برخی کشورها، انتشار اخبار جعلی از طریق شبکه‌های اجتماعی به تشدید اختلافات قومی و مذهبی منجر شده است.

الف) انتشار اخبار جعلی: انتشار اخبار جعلی از طریق شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامد. این اخبار می‌توانند به تفرقه و تشدید اختلافات اجتماعی کمک کنند و به عنوان یک تهدید برای ثبات سیاسی در نظر گرفته شوند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، انتشار اخبار جعلی از طریق شبکه‌های اجتماعی به تشدید اختلافات قومی و مذهبی منجر شده است.

ب) ترویج تفرقه: شبکه‌های اجتماعی می‌توانند به ترویج تفرقه و تشدید اختلافات اجتماعی کمک کنند. انتشار اخبار جعلی و ترویج تفرقه می‌تواند به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامد و به امنیت ملی آسیب برساند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای ترویج تفرقه و تشدید اختلافات قومی و مذهبی استفاده شده‌اند.

۲) کمبود نیروی متخصص در امنیت سایبری

کمبود نیروی متخصص در حوزه امنیت سایبری یکی از چالش‌های اصلی در ایران است. این کمبود می‌تواند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شود و توانایی کشور در مقابله با حملات سایبری را کاهش دهد.

به عنوان مثال، در برخی کشورها، کمبود نیروی متخصص در امنیت سایبری منجر به حملات موفقیت‌آمیز سایبری شده است.

الف) نیاز به آموزش و تربیت: نیاز به آموزش و تربیت نیروهای متخصص در حوزه امنیت سایبری از مهمترین چالش‌ها است. این آموزش‌ها می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه‌های آموزشی برای تربیت نیروهای متخصص در امنیت سایبری اجرا شده است.

ب) جذب نیروهای متخصص: جذب نیروهای متخصص در حوزه امنیت سایبری نیز از چالش‌های مهم است. این نیروها می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه‌های جذب نیروهای متخصص در امنیت سایبری اجرا شده است.

۳) قدیمی بودن زیرساخت‌ها

زیرساخت‌های قدیمی و ناکافی در ایران می‌توانند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شوند. این زیرساخت‌ها ممکن است نتوانند در برابر حملات سایبری مقاومت کنند و به این ترتیب، امنیت ملی را تهدید کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، زیرساخت‌های قدیمی منجر به حملات موفقیت‌آمیز سایبری شده است.

الف) نیاز به به‌روزرسانی زیرساخت‌ها: نیاز به به‌روزرسانی زیرساخت‌ها از مهمترین چالش‌ها است. این به‌روزرسانی‌ها می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه‌های به‌روزرسانی زیرساخت‌ها اجرا شده است.

ب) سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها: سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های نوین نیز از چالش‌های مهم است. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه‌های سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های نوین اجرا شده است.

۴) جعل هویت و کلاهبرداری

جعل هویت در شبکه های اجتماعی می تواند به کلاهبرداری و سایر اقدامات مجرمانه منجر شود. این چالش می تواند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شود و به امنیت ملی آسیب برساند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، جعل هویت در شبکه های اجتماعی به کلاهبرداری های موفقیت آمیز منجر شده است.

الف) نیاز به سیستم های امنیتی: نیاز به سیستم های امنیتی برای جلوگیری از جعل هویت از مهمترین چالش ها است. این سیستم ها می توانند به کاهش تهدیدهای امنیتی کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، سیستم های امنیتی برای جلوگیری از جعل هویت اجرا شده است.

ب) آموزش کاربران: آموزش کاربران در مورد چگونگی جلوگیری از جعل هویت نیز از چالش های مهم است. این آموزش ها می توانند به کاهش تهدیدهای امنیتی کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه های آموزشی برای کاربران در مورد چگونگی جلوگیری از جعل هویت اجرا شده است.

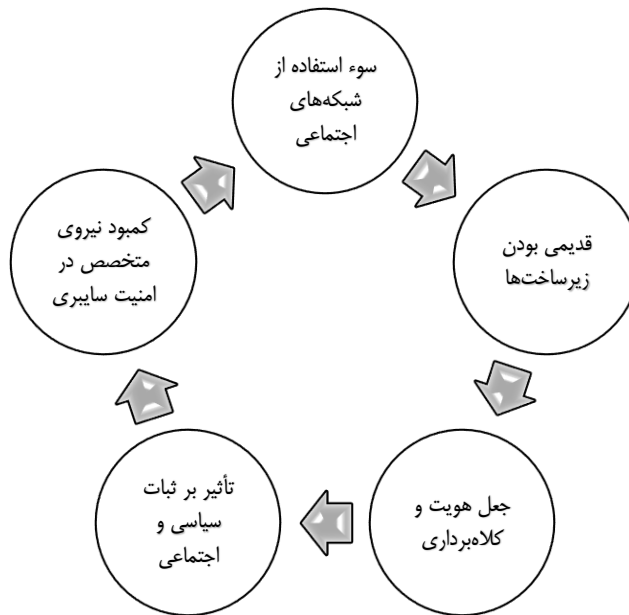
۵) تأثیر بر ثبات سیاسی و اجتماعی

شبکه های اجتماعی می توانند بر ثبات سیاسی و اجتماعی تأثیر بگذارند. انتشار اخبار جعلی و ترویج تفرقه می تواند به بی ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامد و به امنیت ملی آسیب برساند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، شبکه های اجتماعی به عنوان یک ابزار برای ترویج تفرقه و تشدید اختلافات قومی و مذهبی استفاده شده اند.

الف) نیاز به نظارت: نیاز به نظارت بر شبکه های اجتماعی از مهمترین چالش ها است. این نظارت ها می توانند به کاهش تهدیدهای امنیتی کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، برنامه های نظارتی بر شبکه های اجتماعی اجرا شده است.

ب) آموزش و آگاهی: آموزش و آگاهی در مورد چگونگی استفاده از شبکه های اجتماعی نیز از چالش های مهم است. این آموزش ها می توانند به کاهش تهدیدهای امنیتی کمک کنند. به عنوان

مثال، در برخی کشورها، برنامه‌های آموزشی برای کاربران در مورد چگونگی استفاده از شبکه‌های اجتماعی اجرا شده است. (جدول شماره ۲)

جدول شماره ۲: چالش‌ها برای امنیت ملی در فضای مجازی

۴-۴- فرصت‌ها برای امنیت ملی در فضای مجازی

فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی نه تنها چالش‌هایی را برای امنیت ملی به وجود می‌آورند، بلکه فرصت‌های متعددی نیز برای ارتقای امنیت ملی فراهم می‌کنند. در این بخش، به برخی از مهمترین فرصت‌ها اشاره می‌شود:

۱) شبکه ملی اطلاعات

شبکه ملی اطلاعات به عنوان یک پلتفرم داخلی، فرصت‌های متعددی را برای امنیت ملی فراهم می‌کند. این شبکه می‌تواند به جلوگیری از قطع ارتباطات اینترنتی توسط بیگانگان، جلوگیری از تحلیل اطلاعات توسط بیگانگان، و جلوگیری از ذهن خوانی و داده کاوی کمک کند. همچنین، شبکه

ملی اطلاعات می تواند به حفظ حریم خصوصی افراد کمک کند و از خروج اطلاعات داخلی به بیرون از کشور جلوگیری کند.

الف) کاهش وابستگی به بیگانگان: شبکه ملی اطلاعات به کاهش وابستگی به بیگانگان در ارتباطات داخلی کمک می کند. این شبکه می تواند به عنوان یک پلتفرم مستقل عمل کند و وابستگی به شبکه های جهانی را کاهش دهد. به عنوان مثال، در برخی کشورها، شبکه های ملی اطلاعات به عنوان یک ابزار برای کاهش وابستگی به بیگانگان استفاده شده است.

ب) ارتقای امنیت: این شبکه می تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. با جلوگیری از حملات سایبری و تهاجم فرهنگی، شبکه ملی اطلاعات می تواند به ثبات سیاسی و اجتماعی کمک کند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، شبکه های ملی اطلاعات به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

ج) حفظ حریم خصوصی: شبکه ملی اطلاعات می تواند به حفظ حریم خصوصی افراد کمک کند. این شبکه می تواند از خروج اطلاعات داخلی به بیرون از کشور جلوگیری کند و به این ترتیب، امنیت ملی را ارتقا دهد. به عنوان مثال، در برخی کشورها، شبکه های ملی اطلاعات به عنوان یک ابزار برای حفظ حریم خصوصی استفاده شده است.

۲) تولید محتوای بومی

تولید محتوای بومی در شبکه های اجتماعی می تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این محتوا می تواند به ترویج ارزش های ملی و فرهنگی کمک کند و از تهاجم فرهنگی جلوگیری کند.

الف) ترویج ارزش های ملی: تولید محتوای بومی می تواند به ترویج ارزش های ملی و فرهنگی کمک کند. این محتوا می تواند به افزایش آگاهی و هویت ملی کمک کند و از تهاجم فرهنگی جلوگیری کند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، تولید محتوای بومی به عنوان یک ابزار برای ترویج ارزش های ملی استفاده شده است.

ب) حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد: حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد در تولید محتوای بومی می‌تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این سازمان‌ها می‌توانند به تولید محتوای مناسب و ترویج ارزش‌های ملی کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان یک ابزار برای تولید محتوای بومی استفاده شده‌اند.

ج) افزایش مشارکت اجتماعی: تولید محتوای بومی می‌تواند به افزایش مشارکت اجتماعی کمک کند. این محتوا می‌تواند به افزایش آگاهی و هویت ملی کمک کند و به این ترتیب، به ثبات سیاسی و اجتماعی کمک کند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، تولید محتوای بومی به عنوان یک ابزار برای افزایش مشارکت اجتماعی استفاده شده است.

۳) ارتقای دانش و فناوری

ارتقای دانش و فناوری در حوزه فضای مجازی می‌تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این ارتقا می‌تواند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کند و به استقلال کشور در فضای مجازی منجر شود.

الف) توسعه زیرساخت‌های نوین: توسعه زیرساخت‌های نوین در فضای مجازی می‌تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این زیرساخت‌ها می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، توسعه زیرساخت‌های نوین به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

ب) جذب متخصصین: جذب متخصصین در حوزه فضای مجازی می‌تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این متخصصین می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، جذب متخصصین به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

ج) سرمایه‌گذاری در تحقیقات: سرمایه‌گذاری در تحقیقات در حوزه فضای مجازی می‌تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این تحقیقات می‌توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات

سایبری کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، سرمایه گذاری در تحقیقات به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

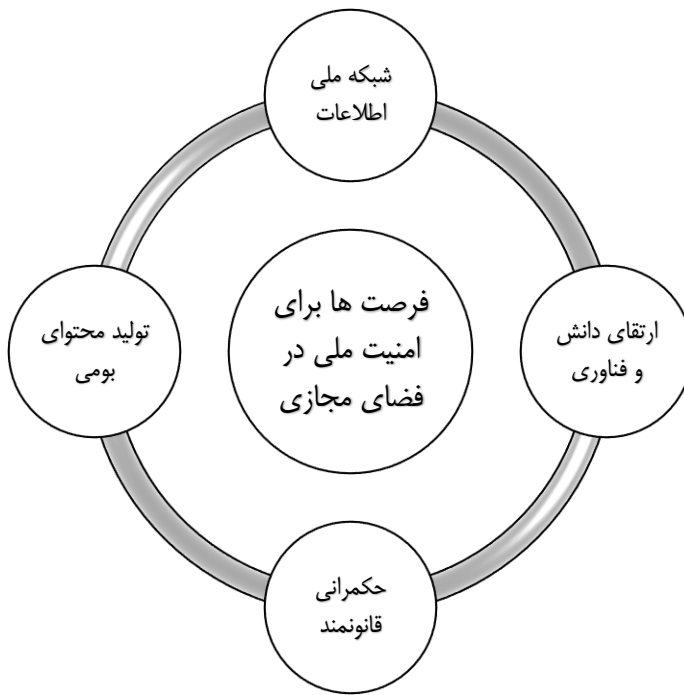
۴) حکمرانی قانونمند

حکمرانی قانونمند در فضای مجازی می تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این حکمرانی می تواند به ایجاد تعادل بین آزادی های مشروع کاربران و تأمین امنیت و ثبات اجتماعی کمک کند.

الف) تدوین قوانین: تدوین قوانین و مقررات در فضای مجازی می تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این قوانین می توانند به جلوگیری از جرایم سایبری و تهدیدات امنیتی کمک کنند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، تدوین قوانین به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

ب) آگاهی بخشی: آگاهی بخشی عمومی در مورد اهمیت حکمرانی قانونمند در فضای مجازی می تواند به جلب حمایت افکار عمومی کمک کند و به ارتقای امنیت ملی منجر شود. به عنوان مثال، در برخی کشورها، آگاهی بخشی به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است.

ج) همکاری بین المللی: همکاری بین المللی در حوزه فضای مجازی می تواند به ارتقای امنیت ملی کمک کند. این همکاری می تواند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کند. به عنوان مثال، در برخی کشورها، همکاری بین المللی به عنوان یک ابزار برای ارتقای امنیت ملی استفاده شده است. (جدول شماره ۳)

جدول شماره ۳: فرصت‌ها برای امنیت ملی در فضای مجازی

۵- نتیجه گیری و پیشنهادات

پژوهش حاضر به بررسی کارکردهای سیاسی و اجتماعی شبکه‌های اجتماعی در جنگ شناختی و چالش‌ها و فرصت‌های آنها برای امنیت ملی پرداخت. شبکه‌های اجتماعی به عنوان یک پلتفرم قدرتمند، نقش مهمی در شکل‌گیری و تقویت روابط اجتماعی و سیاسی دارند. آنها می‌توانند به عنوان ابزارهایی برای سازماندهی جنبش‌های اجتماعی و سیاسی استفاده شوند و به افزایش آگاهی سیاسی و اجتماعی کمک کنند. با این حال، این پلتفرم‌ها با چالش‌هایی مانند انتشار اخبار جعلی و ترویج تفرقه مواجه هستند که می‌توانند به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی بیانجامند.

در زمینه امنیت ملی، شبکه های اجتماعی هم چالش ها و هم فرصت هایی را به وجود می آورند. از یک سو، آنها می توانند به تهدیدهای امنیتی تبدیل شوند، اما از سوی دیگر، با استفاده از آنها می توان به ارتقای امنیت ملی کمک کرد. به عنوان مثال، شبکه ملی اطلاعات می تواند به کاهش وابستگی به بیگانگان و ارتقای امنیت کمک کند. همچنین، تولید محتوای بومی و ارتقای دانش و فناوری در حوزه فضای مجازی می توانند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کنند.

در مجموع، شبکه های اجتماعی به عنوان یک پدیده نوین، فرصت های زیادی را برای ارتقای امنیت ملی فراهم می کنند. با استفاده از این پلتفرم ها و با توجه به چالش های موجود، می توان به افزایش ثبات سیاسی و اجتماعی و ارتقای امنیت ملی کمک کرد. در ادامه، پیشنهادات برای استفاده از این فرصت ها و مقابله با چالش ها ارائه شده است.

در آخر پیشنهادات زیر برای انجام تحقیقات بیشتر و بهتر ارائه می گردد:

توسعه شبکه ملی اطلاعات: توسعه شبکه ملی اطلاعات به عنوان یک پلتفرم مستقل می تواند به کاهش وابستگی به بیگانگان و ارتقای امنیت کمک کند.

تولید محتوای بومی: تولید محتوای بومی می تواند به ترویج ارزش های ملی و فرهنگی کمک کند و از تهاجم فرهنگی جلوگیری کند.

ارتقای دانش و فناوری: ارتقای دانش و فناوری در حوزه فضای مجازی می تواند به افزایش توانایی کشور در مقابله با تهدیدات سایبری کمک کند.

حکمرانی قانونمند: حکمرانی قانونمند در فضای مجازی می تواند به ایجاد تعادل بین آزادی های مشروع کاربران و تأمین امنیت و ثبات اجتماعی کمک کند.

آگاهی بخشی: آگاهی بخشی عمومی در مورد اهمیت استفاده از شبکه های اجتماعی و چالش های موجود می تواند به جلب حمایت افکار عمومی کمک کند و به ارتقای امنیت ملی منجر شود.

۶- منابع و مآخذ

- سندگل، اسمعیل. (۱۳۹۹). جنگ شناختی و نقش شبکه‌های اجتماعی. انتشارات دانشگاه تهران.
- پیک طلبکار، علی؛ لطیف زاده، علی. (۱۴۰۲). کارکرد سیاسی شبکه‌های اجتماعی مجازی. سیویلیکا.
- ندری، غلامرضا؛ بخشایشی، احمد؛ دارابی، علی؛ مقصودی، مجتبی. (۱۳۹۸). بررسی نقش سیاسی-امنیتی شبکه‌های اجتماعی مجازی بر امنیت ملی ج. ا. ا. پژوهش‌های حفاظتی - امنیتی، ۸(۲۹)، ۶۳-۸۸.
- هاتف، مهدی. (۱۳۸۸). چالش‌ها و چشم‌اندازهای امنیت در فضای مجازی. توسعه انسانی پلیس، ۶(۲۲)، ۹۳-۱۱۷.
- دکتر علی اباصلتیان. (۱۳۹۶). کارکرد شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی در فضای مجازی.
- آذری، غلامرضا؛ امیدوار، تابان. (۱۳۹۱). بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سرمایه اجتماعی. فصلنامه فرهنگ ارتباطات
- امین‌آور، سیدمهدی؛ رفیعی‌راد، محسن؛ آقایی، محسن. (۱۴۰۲). مدل مفهومی اثرگذاری شبکه‌های اجتماعی بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران.
- پریرد، رضا؛ ولی‌پور، مصطفی. (۱۴۰۲). بررسی نقش سیاسی-امنیتی شبکه‌های اجتماعی مجازی واتساپ و اینستاگرام و تأثیر آنها بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران.
- اکبری، محسن؛ دوستدار، محمد؛ هوشمند چایجانی، میلاد. (۱۳۹۴). شناسایی و اولویت‌بندی تهدیدات شبکه‌های اجتماعی در عرصه امنیت ملی. سیاست دفاعی، ۲۳(۲) (پیاپی ۹۰)، ۵۷-۷۸.
- قاضی‌زاده، علیرضا. (۱۴۰۴). قدرت نرم و شبکه‌های اجتماعی.

- NATO Strategic Communications Centre of Excellence (2022). Cognitive Warfare in the Digital Age. Riga: NATO StratCom COE.
- Arquilla, J. (2011). Insurgents, Raiders, and Bandits: How Masters of Irregular Warfare Have Shaped Our World. Ivan R. Dee.
- Libicki, M. C. (2009). Cyberdeterrence and Cyberwar. RAND Corporation.
- Nye, J. S. (2004). Soft Power: The Means to Success in World Politics. PublicAffairs.
- Tzu, S. (2008). The Art of War. Oxford University Press.
- Bennett, W. L., Toft, A., & Tripp, J. (2011). Social media and the Arab Spring: Politics comes online. Journal of Communication, 61(2), 359-375.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication, 13(1), 210-230.
- Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook "friends": Social capital and college students' use of online social network sites. Journal of Computer-Mediated Communication, 12(4), 1143-1168.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. Business Horizons, 53(1), 59-68.

The impact of new technologies on cognitive warfare and national security with a focus on cybersecurity

sajjadfarhang¹

SecurityAbstract

This research aims to analyze the political and social functions of social networks in cognitive warfare and to examine the challenges and opportunities for national security. A descriptive-analytical research method was used and the fundamental concepts of cognitive warfare and social networks were examined with a fundamental approach. In this study, through a literature analysis and a review of specific cases of the use of social networks in cognitive warfare, the tools of social networks in cognitive warfare were identified. Also, the ethical and security challenges associated with the use of social networks in cognitive warfare were evaluated. The findings show that social networks are used as effective tools in cognitive warfare and can play a role in spreading misinformation and changing public opinion. On the other hand, these networks can also help in confronting cognitive threats and improving national security resilience. The conclusion of this research shows that a deep understanding of the functions of social networks in cognitive warfare can help policymakers and security officials in designing strategies to counter cognitive threats. This research also provides suggestions for the optimal use of social networks to enhance national security.

Keywords: Cognitive warfare, social networks, national security, ethical challenges, resilience

^۱ Assistant Professor, Department of Social Sciences, Faculty of Command and Management, Imam Ali (AS) Officers' University, Tehran, Iran
(farhangsajjad@yahoo.com)